

Mee op patrouille met de wijkagent

Alexander Vervoort, SP-fractievoorzitter in Venlo, ging op pad met wijkagenten Hans Moors en Dré Janssen. Vervoort wilde met eigen ogen zien wat hun werk inhoudt, waar ze zoal tegenaan lopen, wat er speelt in hun wijkgebied, en wat de politiek daarin kan betekenen. Het belooft een spannende en leerzame tocht te worden. Hierbij een verslag van dit werkbezoek.

We ontmoetten elkaar dinsdagavond 26 juli op het politiebureau in Tegelen, vanwaar de basiseenheid Tegelen/Venlo-zuid wordt aangestuurd. Onder het genot van een kop koffie bespreken we de avonddienst, wat we van elkaar verwachtten, en waarmee rekening gehouden kon worden. Diverse wijkzaken passeerden de revue voordat we in de politiewagen stapten richting Venlo-zuid.

In de Sloot in Venlo-zuid is de frituur een tweede 'jeugdhonk' geworden bij gebrek aan een echte hangplek. Deze zal er in het najaar wel eindelijk komen, aan de Emmastraat, na ruim tien jaar soebatten over een mogelijke locatie...

De jongeren die binnen en buiten de frituur rondhangen zorgden de laatste tijd voor flinke overlast. Volgens omwonenden ging dit gepaard met gescheld, openlijke drugsdeals, geweld en vooral lawaai tot in de vroege uurtjes van harde muziek, scooters en auto's. De wijkagenten geven aan dat met deze groep hangjeugd wel 'zaken' te doen is; de jongeren begrijpen nu welke overlast ze veroorzaken, wat dit teweeg brengt in de buurt en zorgt voor gevoelens van onveiligheid en onleefbaarheid. Hans Moors: "Het is mooi dat ze snappen wat ze veroorzaken maar die overlast moet gewoon stoppen. We bewerken deze jongeren nu al richting het jeugdhonk zodat ze vanaf het najaar daar zitten en de rust wederkeert in de buurt."

Jongeren die zich niet houden aan de regels riskeren een gebiedsontzegging, sinds kort geregeld in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Dré Janssen: "Wij moeten dan wel overtreding van de APV kunnen constateren en deze kunnen beboeten én op heterdaad betrappen anders kan er geen gebiedsontzegging volgen. Dat maakt het lastig. Tot nu toe heeft er niemand een ontzegging gekregen terwijl ik er genoeg ken die er voor in aanmerking komen. Let wel; de jeugd is tegenwoordig aardig mobiel, ze blijven niet op 1 plek en verplaatsen zich snel als het ze 'te warm' onder de voeten wordt." Op dat moment scheert er een knul op scooter gevaarlijk de bocht om. Hans Moors: "Ah die jongen ken ik. Erachteraan rijden heeft geen zin aangezien hij via de nauwe steegjes zo de wijk uit is. Die komt op een ander moment wel aan de beurt."

Intussen is aan de Sloterbeekstraat een metalen jongeren ontmoetingsplek (JOP) geplaatst. Jeugd heeft in gesprekken verteld dat ze zich niet prettig voelen in deze JOP omdat het geel metalen hok volgeklad is met graffiti (scheldwoorden en telefoonnummers van prostituees) en sporen van brandstichting bevat van de vorige 'gebruikers'. Deze JOP werd vorig jaar weggehaald uit de Klingerberg, waar diverse groepen hangjeugd voor grote overlast zorgden. Daarnaast is de JOP met de ingang naar de weg toe geplaatst; zo'n grote opening vrij in het zicht spreekt jongeren die rustig willen zitten niet aan, men voelt zich constant bekeken. Ook voelen jongeren zich gepasseerd omdat de JOP zonder overleg op die plek is neergezet. Er is dan ook nog geen jongere gesignaleerd die gebruikt maakt van deze JOP. Toevallig dat er vanavond drie meiden bij de JOP zijn maar ook die stonden er alleen om even te schuilen, meer niet...

Jongeren worden ingeschaald op basis van vier gradaties van overlastgevend gedrag: van meelopers en *first-offenders* (zij die voor het eerst in aanraking komen met justitie) tot serieuze overlastbezorgers en de harde kern van criminele jeugd. "Bij die laatste categorie is het vaak al te laat, dan zijn ze afgegleden via kleine vergrijpen naar meer georganiseerde overtredingen. Een proces-verbaal opmaken is achteraf straffen, we zouden liever aan de voorkant zitten, willen voorkomen dat jeugd naar het plagen van strafbare feiten afglijdt.", stelt Hans Moors.

Dré Janssen vult hem aan: “Voorkomen is beter maar dan moeten we daartoe wel de middelen en inzet hebben en daar schort het nu aan. Er is nog geen goed dekkend systeem voor de lange termijn. Er zijn straatcoaches, jongerenwerkers, stadsdeelmanagers, wijkcoördinatoren en wijkagenten die allen het afbuigen van het rechte pad kunnen voorkomen. We willen allemaal hetzelfde maar het ontbreekt aan tijd, voldoende inzet van personeel, en geld om al deze mensen optimaal samen te laten werken en dus resultaten te boeken.”

Juist de straatcoaches kunnen het gedrag van mogelijk ontsporende jeugd beïnvloeden. Hans Moors: “Maar dan moeten er wel straatcoaches zijn, en de twee die er waren zijn weggegaan nog voordat erop bezuinigd kon worden, en per september beginnen er twee nieuwe terwijl we onzes inziens wel 2 straatcoaches per gebiedsdeel in Venlo kunnen gebruiken. Is inzet van deze 6-8 straatcoaches op een gebied niet nodig dan kunnen ze ‘onderhoudswerk’ doen in hun eigen gebiedsdeel. Bovendien moet je ook rekening houden met vrije dagen, ziekte, cursussen en dergelijke. Dan zijn 2 straatcoaches er wel heel weinig. Zeker als je ziet dat een kleinere gemeente als Venray er veel meer heeft. Ik hoop dat de 2 nieuwe straatcoaches het werkaanbod wel aan kunnen zodat we op de lange termijn iets opschieten.”

De wijkagenten geven aan veel bedenkingen te hebben bij de invoering van de wietpas te zijn. Deze maatregel wil het kabinet nemen om buitenlandse drugsgebruikers te weren. Hans Moors: “Een plan wat averechts zal werken want de drugscriminaliteit zal zich opnieuw verplaatsen naar de stadcentra en wijken, waar we juist zoveel werk aan hebben gedaan ze daar weg te krijgen. Daarnaast hebben we nu goede afspraken met coffeeshophouders, die een eigen pasjessysteem hanteren en dagelijks iemand de wijk insturen die afval - zoals lege wietzakjes - in de verre omtrek opruimt. Dat werkt uitstekend, de buurt klaagt nauwelijks en de overlast is beheersbaar. Als die wietpas er komt zijn we weer terug bij af.”

Over de Roermondsestraat rijdende komt ook de nieuwe situatie daar ter sprake. Dré Janssen: “Dagelijks rijden zich hier internationale vrachtwagenchauffeurs klem tegen het obstakel. Hun navigatie of kaart zegt dat ze rechtdoor kunnen maar de straat is nu doodlopend, behalve voor de stadsbus. En zo’n vrachtwagencombinatie doet er wel een kwartier over om weer achteruit terug de rotonde op te komen. Een dagelijkse bron van ergernis. Zeker wanneer zo’n vrachtwagen de ondergrondse containers en varkensruggen voor de zoveelste keer uit de straat rijdt... Samen met de *taakaccenthouder* verkeer van de basiseenheid en de gemeente wordt gezocht naar passende oplossingen.”

Een andere ergernis zijn de verkeerslichten op de Tegelseweg. “Door de nieuwe verkeerssituatie, doorgaande verkeer via Prof. Gelissensingel, afsluiting Roermondsepoort is de verkeersintensiteit flink afgenomen. De vraag is of alle verkeerslichten die er nu geplaatst zijn nog wel moeten blijven staan. Het bestaande verkeerslicht bij de kruising met de Van Nijvenheimstraat - Tegelseweg zou wellicht voldoende zijn. Ook hier zal de *taakaccenthouder* met de gemeente overleggen. De Tegelseweg is per slot van rekening ook nog voorrangsweg. Niemand snapt waarom die moet stilstaan voor een auto die van links de bocht om komt, dat stoplicht kan weg of laat het oranje knipperen. Bijvoorbeeld het verkeerslicht bij de friture op de Tegelseweg gaat op rood en er staat nooit iemand om over te steken, ook 's nachts gaat het op rood. Tja, wat moet je daarmee?”

Sinds de supermarkten op de Van Nijvenheimstraat zondags ook vanaf 10 uur zijn geopend, zijn er bij de politie veel klachten van omwonenden gekomen over dakloze alcoholisten en junks die dan hun bier kopen, op het plein luidruchtig dit drinken, en daar openlijk hun behoefte doen. Janssen: “Er is geen enkele andere winkel zo vroeg open dus deze heeft een bepaalde aantrekkingskracht op die groep mensen.” Hans Moors: “Zo kregen we een melding van ouders dat hun kind tijdens het kijken van tekenfilms tegen een blote kont moest aankijken van een zwerver die buiten tegen een muurtje

zat te poepen. Wij hopen dat er goede oplossingen komen voor de opvang van drunkies en junkies in de dagsituatie. Dit om te voorkomen dat ze de wijken 'onveilig' maken..."

Aan de Zwanenstraat heeft Rubicon Jeugdzorg twee huizen waar in groepsverband probleemjongeren onder begeleiding wonen. Het komt geregeld voor dat de begeleiders (zelf vaak niet ouder dan de probleemjongeren en/of vers van de opleiding) de jongeren niet aankunnen of dat jongeren weglopen. Dré Janssen: "We krijgen vaak meldingen van vermissingen die steeds ook weer de nodige administratie met zich meebrengen. Er zijn afspraken gemaakt met de begeleiding om een en ander zo eenvoudig mogelijk af te kunnen handelen maar het blijft evengoed veel werk. Ik snap die begeleiders wel hoor. Ze moeten zich indekken voor als er echt eens wat gebeurt, en dus gaat er iedere keer weer een vermissingsbericht uit, ook al zijn de jongeren binnen enkele uren weer terecht. Dit snoept een hoop tijd en werk van ons af maar zo zit het systeem nu eenmaal in elkaar."

Bewoners ervaren last van ouders die hun kinderen afzetten en ophalen bij de basisschool aan de Langstraat. Hans Moors: "Dit gebeurt bij praktisch elke school. Die ouders weten heel goed dat ze daar niet (dubbel) mogen parkeren of hard rijden maar doen het toch. Dit zijn dan vaak dezelfde mensen die ook klagen over verkeersoverlast in hun eigen straat."

Het afgebrande pand aan de Antoniusstraat is een doorn in het oog van de omwonenden. De gemeente is er mee doende, maar het pand ligt al jaren leeg. In tussen hebben er zwervers gebivakkeerd, drunkies en junks eveneens en ook ratten en ander ongedierte. "Een bron van ergernis voor omwonenden en het beeld van de verder nette straat wordt er negatief door bepaald."

Een belangrijk deel van het werk van een wijkagent is het 'socializen' in de buurt. Ofwel een praatje maken hier en daar, het oor te luister leggen, weten wat er speelt. Tijdens de avondpatrouille zien beide agenten iets bewegen om de hoek bij de speelplek. Even poolshoogte nemen wat er zich afspeelt. Er blijken vier jonge meiden (11-14 jaar) te genieten van de avond en meegebracht snoep en drinken. Niks bijzonders aan de hand. De wijkagenten maken wel meteen van de gelegenheid gebruik om de meiden te vragen of ze gebruik gaan maken van het jeugdthunk op het moment dat dit in het najaar opent. Gelukkig beamen de meiden dit want in de zomer is het best goed toeven op straat maar als het kouder wordt zitten ze toch liever ergens binnen. De agenten vragen de meiden of ze bij hun vertrek hun rommel ook opruimen, wat ze ook netjes deden.

Tijdens het vervolg van de surveillance passeren we opnieuw de frituur aan de Sloot. Een gloednieuwe Mercedes staat geparkeerd en de bestuurder, een knul van nog geen twintig, gedraagt zich opvallend want weet zich geen houding aan te nemen. "Die dikke auto heeft hij vast niet van zijn krantenwijk, en hij komt hier ook vast niet enkel voor een frietje.", merkt Hans Moors koeltjes op.

Het gaat terug richting Tegelen. We bespreken de situatie op de Kerkstraat en bij het station waar veel klachten zijn van overlast en vernielingen. Of cameratoezicht zal helpen is maar de vraag. Volgens de SP vangen camera's geen boeven. De wijkagenten beamen dat en wijzen er op dat er ook agenten moeten zijn die én de camerabeelden rechtstreeks bekijken én er politie moet zijn die direct kan ingrijpen. In beide gevallen ontbreekt het bij het de politie aan inzet, geld en personeel.

Tussendoor krijgen we een opsporingsbericht van een vermiste vrouw. Toevallig is deze politieauto in de buurt en gaat meteen op onderzoek uit maar treffen de vrouw niet aan. Binnen een half uur komt de melding dat de vermiste persoon terecht is. Ook dit soort klussen komen er bij, horen ook bij het politiewerk, maar zijn niet de hoofdtaak van een wijkagent. En zo zijn er wel meer klussen die de wijkagent uit zijn wijk houdt. Hans Moors: "Is er een demonstratie of voetbalwedstrijd waarbij ongeregelheden worden verwacht, dan worden ook wij ingezet. Al deze zaken bijeen snoepen op jaarbasis een hoop tijd en inzet weg, die we dus niet kunnen besteden in de wijken."

Dré Janssen: "Elke donderdag van 11 tot 14 uur hebben we 'wijkteamspreekuur' in gemeenschapshuis de Zuidpilaar. Dit functioneert goed. Ook al zijn er niet elke week mensen die iets

met ons willen bespreken, we zien tijdens dit spreekuur wel onze partners van wijkoverleg, woningbouwcorporatie en gemeente waardoor we eigenlijk een wekelijks overlegmoment hebben en de lijnen kort zijn. Dit maakt ons werk een stuk makkelijker en via onze partners worden we bijgepraat over de laatste ontwikkelingen in de wijk.”

Let wel; voor aangiftes en dergelijke moeten mensen evengoed naar het bureau komen aangezien de agenten hun computers en het ICT-netwerk niet mee kunnen nemen naar het spreekuur. Hans Moors: “Misschien dat daar ook nog een oplossing voor komt, aangezien dit onhandige en tijdrovende invoer- en opsporingssysteem eindelijk wordt aangepakt. Gelukkig heeft de minister beloofd hier iets aan te doen ...”

Alexander Vervoort: “Ik kijk terug op een leerzaam werkbezoek en vond het erg fijn met de wijkagenten zelf op patrouille te mogen gaan en van hen te horen wat er speelt en wat er goed gaat en beter kan. Daarnaast werd regelmatig bevestigd waar we als SP regelmatig voor waarschuwden en maatregelen voor vroegen. Als het nu gaat om het computersysteem, het tijdrovende papierwerk, de vacaturestop en financiële problemen bij het politiekorps, het drugsbeleid, de aanpak van overlast en hangjongeren, de hoge werkdruk en het uitblijven van voldoende nieuwe agenten, steeds lagen we op dezelfde lijn. De SP weet wat er speelt bij de politie en ook deze wijkagenten weten nu wat ze aan de SP hebben.”